

nost, da ne bo dijaški dom samo socialna ustanova, ampak dom, v katerem se mladi ljudje vzgajajo za današnjo družbeno stvarnost.

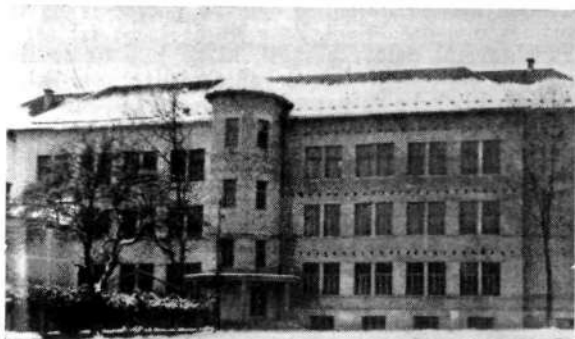
Vsi ti načrti bodo izvedljivi le, če bo šolstvo dobivalo potrebno oporo in pomoč vse družbe. Tudi materialno vprašanje, ki ga more reševati le celotna družba, je važno za razvoj šol. Investicije, ki jih daje in jih bo dajala družba za vzgojo in izobrazbo mladine, se ne obrestujejo vidno in takoj ter so zato mnogokrat predmet dolgotrajnih razprav. Prepričan pa sem, da so te naložbe ob zdravem sodelovanju vseh činiteljev naše družbe najbolj rentabilne. V današnjem družbenem redu je bistvo socializma končno le skrb za človeka, tembolj pa velja to za mladega človeka, ki je najbolj dragocena dediščina človeške družbe. Kakršen bo posameznik, takšna bo celotna družba. Vse gospodarstvo, vsa proizvodnja in vsa kultura je odvisna od dejavnosti posameznikov v človeški skupnosti. Ker gre mladina vrsto let skozi šole, ki so zato važen in odločilen činitelj pri izobraževanju in razvijanju človeka, bo morala šola kot družbena ustanova imeti močno materialno in moralno oporo. Noben posameznik in nobena skupnost ne more ustvarjati in prispevati za družbo brez nje ali mimo nje. Če pa hočemo utrditi družbeno vlogo šole, mora ta delovati v ozkem sodelovanju z družbo v duhu socialističnega humanizma.

Janko Kokalj

O DELU ŠKOFJELOŠKE GIMNAZIJE

Škofjeloška gimnazija je v šolskem letu 1953/54 v počastitev otvoritve novega šolskega poslopja izdala Poročilo. Prvi odstavek v članku Otvoritev novega gimnazijskega poslopja pripoveduje: »Ob navzočnosti mladine, številnih njenih ljubiteljev in predstavnikov oblasti ter vojske je v nedeljo, 25. oktobra 1953, minister Zihel Boris izročil novozgrajeni del gimnazije svojem namenu. Po odigrani himni je predsednik LOMO tov. Ivan Brodar toplo pozdravil navzočega rojaka in iniciatorja nove šole tov. ministra Borisa Zihelra, dalje predsednika OLO Kranj tov. Mirana Košmelja, komandanta škofjeloške garnizije tov. polkovnika Bogdana Trgovčeviča, profesorski zbor, vso mladino in ostale goste.« Tovariš Zihel pa je v svojem govoru poudaril: »V naši domovini potrebujemo ne le tehnično izobraženih ljudi, ampak ljudi z visoko ravnijo izobrazbe. Tako izobrazbo pa dajejo ravno gimnazije, zato je naša želja: Kar največ srednjih šol splošnoizobraževalnega tipa, kar največ gimnazij, ki bodo vzgajale enovitega, razgledanega človeka, ki bo mogel reševati tudi najbolj zapletene naloge.« In škofjeloška gimnazija je poslala v šolskem letu 1957/58 na široko življenjsko pot četrto generacijo maturantov.

Iz zgodovine šolstva v Škofji Loki nam je znano, da je prosvetna tradicija tega mesta stara, saj segajo najstarejši pisani sledovi o loški šoli v 13. stoletje. Od više organiziranih šol je v historiatu omeniti ustanovitev meščanske šole v šolskem letu 1952/53. Posebno mesto so zavzemale samostanske šole. Uršulinke so imele poleg osnovnih in meščanske šole tudi učiteljske in razne trgovske, kmetijske in gospodinjске tečaje. V času okupacije je bil slovenski šolski pouk ukinjen. Ob osvoboditvi leta 1945, ko je bila naša prosveta postavljena pred odgovorno nalogo, da nadoknadi izgubljeni učni čas pri mladini, sta se ločeni deški in dekliški osnovni šoli združili, namesto meščanske šole pa se je v Loki ustanovila gimnazija. Prvi razred višje gimnazije je bil uveden v šolskem letu 1950/51 in z dotokom dijakov je rasla potreba po lastni zgradbi. Stavba osnovne šole je postajala premajhna. Dobra volja prosvetnih delavcev in javnih oblasti, ki so zagotovile kredite, prostovoljno delo dijakov in pa loških meščanov so uresničili želje vseh: k stavbi osnovne šole

Gimnazija v Škofji Loki

je bila prizidana še gimnazijska stavba. In tako gimnazija živi in dela, je plod gradnje socializma, plod naporov delovnih ljudi.

Potrebo po ustanovitvi popolne gimnazije in obseg njenega dosedanjega dela izkazuje statistika števila dijakov v posameznih šolskih letih:

Šolsko leto 1950/51 s prvim četrtim višjim razredom gimnazije je imelo 512 dijakov. V četrtem razredu je bilo 43 dijakov. Šolsko leto 1951/52 izkazuje 474 dijakov. V četrtem in petem razredu je bilo od teh 85 višješolcev. V šolskem letu 1952/53 je bilo 550 dijakov. V petem in šestem razredu je bilo 72 dijakov. V šolskem letu 1953/54 je bilo vpisanih 496 dijakov, višješolcev do sedmega razreda je bilo 104. V prvem šolskem letu maturantov 1954/55 je bilo na šoli 459 dijakov, od teh 102 višješolca. Šolsko leto 1955/56 je imelo 460 vseh dijakov, višješolcev je bilo 100. V šolskem letu 1956/57 je bilo 452 dijakov, višješolcev med temi pa je bilo 90. V šolskem letu 1957/58 je bilo 545 dijakov, od teh 98 višješolcev. V tem šolskem letu ni bilo več 1. razreda gimnazije. Za šolsko leto 1958/59 je predvidena samo višja gimnazija. Nižji razredi bodo vključeni v osemletno šolo.

Reformirana šola ukinja dosedanji tip popolne gimnazije in uvaja novega, ki bo ob vrsti srednjih strokovnih šol predstavljal eno od poti za nadaljevanje šolanja po končani obvezni osemletni šoli. Obstoj gimnazij opravičuje možnost posredovanja širše splošne izobrazbe na višji stopnji, ki daje po končanem univerzitetnem študiju specializiranega strokovnjaka, z njim pa človeka s tanjšim posluhom za kulturno poslanstvo družbe, ker je bila pot njegove izobrazbe pestrejša v dojemanju ustvarjalnih dobrin sveta. In kaj bo prav z našo loško gimnazijo? Poljanska in Selška dolina gospodarsko in kulturno težita v naše strojavno mesto, ki naj bi bilo njihovo kulturno središče. Mladi rod, željan izobrazbe, naj sam opraviči obstoj nove gimnazije. Mladini iz obeh dolin, iz mesta in okolice bo prav gotovo omogočena tudi ta pot vsestranskega izobraževanja, če bo le sama pokazala zanj dovolj zanimanja.

Vida Sluga

ZA VIŠJO IZOBRAZBO IN DRUŽBENO RAVEN NASIH DELAVCEV

V preteklem šolskem letu je bila v Škofji Loki organizirana strokovna šola internatskega tipa za vzgojo kvalificiranih delavcev lesne industrije Slovenije. V reformiranem sistemu strokovnega izobraževanja delavcev, katerega pomen poudarjajo tudi najvišji organi naše oblasti, je bil s tem storjen korak k poglobljeni, tipizirani strokovni izobrazbi naših delavcev, ki edina more in mora odločilno prispevati k večji produktivnosti dela, kar je eden izmed najvažnejših činiteljev naše gospodarske politike. Menda ne bo odveč, če ob tem dejstvu skušamo nanizati nekaj načelnih pa tudi specifičnih misli o tem, za naš nadaljnji gospodarski razvoj tako pomembnem vprašanju.

Družbeni plan naše občine navaja med drugim tudi tole: »Upoštevati je, da je sedaj produktivnost dela v primerjavi z okrajnim povprečjem znatno nižja, posebno v industriji. Gospodarske organizacije se morajo dosledno zavzemati za dvig produktivnosti dela. Pri izbiranju delavcev za delovna mesta je treba upoštevati, da bodo delavci dosegli najboljše delovne učinke le na tistih delovnih mestih, za katera so primerno usposobljeni. Zato jih je treba izbirati in strokovno usposabljati, skladno z zahtevami delovnih mest, ki so bile ugotovljene z analitičnimi ocenami. To pa zahteva najtesnejše sodelovanje med organi, ki uresničujejo kadrovsko politiko, in organi, ki skrbijo za zaposlovanje.«

Nobenega dvoma ni, da je za dvig produktivnosti potrebna neka delovna zavest, da je za razvijanje produktivnosti marsikje potrebna korenita sprememba v odnosih do dela, korenita vzgoja in večji poudarek tako imenovanih subjektivnih družbenih sil, saj mnogi, še vestneje in premišljeno postavljeni ekonomski instrumenti žal premnogokrat ne dosežejo zaželenih ciljev. Ali na drugi strani je prav tako nedvomno, da bodo samo strokovno in splošno (!) bolj razgledani in solidno podkovani kadri mogli odločilno prispevati k napredku in razvoju proizvodnje, k uvajanju modernjših načinov, k racionalizaciji, predvsem pa k organizaciji dela, ki je prav gotovo ena najšibkejših, da, celo bolečih točk naše proizvodnje. Prav zanimivo bi bilo v dinarjih izraziti ogromne izgube, ki gredo v posameznem podjetju na račun gornjih pomanjkljivosti.